

เจาะลึกการศึกษาไทย และการศึกษาต่างประเทศ

นำเสนอเมื่อ : 29 พ.ค. 2552

วิเคราะห์เจาะลึกการศึกษาไทย และการศึกษาต่างประเทศ

เขียนโดย Administrator

Thursday, 15 May 2008

วิเคราะห์เจาะลึกการศึกษาไทย และการศึกษาดังประเทศ (บทความนำเที่ยวเชิงวิพากษ์)

โดย ดร.สุภรรัตน์ กุมพาศ

ผู้เขียนใช้ชีวิตในสหรัฐอเมริกาเป็นเวลา 40 ปี ทั้งเรียนหนังสือ เรียนแล้วเรียนอีก ได้ปริญญาหลายใบ และทำงานสารพัดรูปแบบ ให้อาหารเงิน และประสบการณ์

สิ่งสำคัญที่ดึงดูดใจมาไดมากที่สุดคือวิธีการพัฒนาการศึกษาทุกระดับ ทั้งในประเทศสหรัฐอเมริกา และประเทศอื่น ๆ ที่ไปดูงานมากกว่า 17 ประเทศ จากประสบการณ์ดังกล่าวผู้เขียนมองการศึกษาของประเทศไทยกับประเทศต่าง ๆ ที่ผ่านมามีความแตกต่างที่ชัดเจน เหมือนคนสองกระแงที่มีคุณภาพดี เห็นไปหนาทองตนเองแจ่มชัดทุกจุดจุดนั้นนั้น ครั้นจะไม่นำสิ่งที่ตนมองเห็นมาช่วยเหลือประเทศบ้านเกิดก็คงจะใจจืดใจดำทีเดียว

ผู้เขียนจะหยิบยกสถานการณ์ที่เกิดขึ้นในประเทศไทยเปรียบเทียบกับ วิเคราะห์ วิวิจารณ์ วิจัยเป็นเรื่อง ๆ พร้อมข้อเสนอแนะ แถมด้วยการพาดพิงประเทศต่าง ๆ ตะลุยกทุกเรื่องเป็นตอน ๆ ไป บางครั้งอาจจะพาไปสู่อีกแห่งการเมือง เศรษฐกิจ สังคม คู่ตีไปกับการศึกษาก็อยาวากัน เพราะสิ่งเหล่านี้จะแยกกันไม่ออกเพราะอยู่ในวงจรเดียวกัน

ผู้เขียนขอเริ่มต้นเรื่องคุณภาพของคน

โดยเฉพาะเยาวชนของประเทศสหรัฐอเมริกาเสียก่อน นิสัยของคนอเมริกันโดยรวมจะไม่เชื่อเรื่องงมงาย หรือยอมคนง่าย ๆ จะฟังมากกว่าพูด เวลาฟังเขาจะไม่พูดสวนคำ จะหยุดคิดสักนิด แล้วตอบเป็นฉาก ๆ ว่าไม่เห็นด้วยหรือเห็นด้วย เรื่องใดที่เกี่ยวกับทฤษฎี หลักการ ความคิด อุดมการณ์ ความถูกต้อง จะไม่ยอมรับง่าย ๆ แต่เมื่อถึงขั้นเสร็จแล้ว ไมเกิน 5 นาที ก็จะเลิกทะเลาะกัน และกลับมาพูดดีด้วยกันเป็นปกติเหมือนไม่มีอะไรเกิดขึ้น

ชาวต่างชาติอย่างเราเมื่อไปอยู่ร่วมสังคมกับเขาใหม่ ๆ จะรับไม่ได้ แต่พออยู่กับเขาไปนาน ๆ ก็เริ่มติดนิสัยโต้แย้ง เอาเหตุผลออกมาจัดข้อกับเขาบ้าง เหตุผลใครชนะก็ต้องยอมกัน

กลายเป็นสังคมที่อยู่ด้วยกันโดยไขว่คว้า แต่ไม่ใช้อารมณ์ ฉะนั้นอเมริกันชนจึงสงบสุข

เพราะเขาจะใช้ปัญญาแก้ปัญหาารวมกัน เพื่อความถูกต้องสมบูรณ์ บ้านเมืองของเขาจึงรวมกันแก้ปัญหาอย่างมีระบบ

อีกอย่างหนึ่งที่ได้เห็นได้ชัดคือ คนในสังคมพูดภาษาเดียวกันหมด คำว่าภาษาเดียวกัน หมายถึง

ความเข้าใจที่ตรงกัน ความเข้าใจในการปฏิบัติตนเพื่อความเป็นพลเมืองดี

ความเข้าใจในการปฏิบัติตนให้ถูกต้องตามระเบียบของสังคม และความเข้าใจในการปฏิบัติกับคนอื่น เช่น รู้จักขอโทษ

ขอบคุณ ให้ออกสคนอื่นที่มาก่อนโดยการเขาคิว ให้ออกสคนอื่น และมีความสุขพออ่อนน้อมต่อกัน

รวมไปถึงความเคารพในสิทธิของผู้อื่น พลเมืองรุษนาที่ของตนวาอะไรเป็นหน้าที่ และสิทธิ

คนอเมริกันจะหวงแหนและรักศักดิ์ศรียิ่งชีวิต

เยาวชนที่รุษนาที่ของตนมีอยู่ 3 ประเทศ ที่ฝึกได้ใกล้เคียงกัน คือ ประเทศสหรัฐอเมริกา อังกฤษ

และเยอรมันนี่ ตอนเด็กเยาวชนของประเทศเหล่านี้จะไฟเรียนไฟรู้ ตักตวงวิชาวิชาการ ที่เห็นได้เด่นชัด

ถ้าใครรู้ว่าเราเรียนไม่เก่ง เมื่อสำเร็จชั้นมัธยมปลาย อายุอยู่ในเกณฑ์ทำงานได้คือ 18 ปีขึ้นไป

จะหางานทำช่วยพ่อแม่ทันที บางคนก็แยกตัวออกไปตั้งตัวเป็นอิสระ บางคนก็ไปเรียนต่อเมื่อมีเงินสนับสนุนตนเองได้

เพราะมีมหาวิทยาลัยเปิดให้เขาเรียนได้ตลอดชีวิต อยู่เป็นจำนวนมาก เพื่อให้โอกาสคนได้เรียนจนถึงที่สุด

การที่คุณลักษณะของเยาวชน ประชาชน และสังคมของเขาเป็นเช่นนี้

เพราะนโยบายการศึกษาของชาติเขาดี ซึ่งเป็นนโยบายหลักที่เหมือน ๆ กันคือ

1. รัฐบาลให้ความสำคัญในการพัฒนาคน พัฒนาการศึกษาก่อนอันดับหนึ่ง โดยถัวเฉลี่ยทุกรัฐ

ทุกประเทศที่พัฒนาแล้ว จะจัดงบประมาณเพื่อสร้างคน 70 - 80 เปอร์เซ็นต์ของงบประมาณรายจ่ายทั้งหมด

2. เยาวชนทุกคนที่อยู่ในเกณฑ์เขาเรียนจะต้องได้เรียนจนจบการศึกษาภาคบังคับ

บุตรหลานที่อยู่ในครอบครัวที่มีรายได้น้อย จะได้เรียนฟรีหมด แมคาเดินทางไปโรงเรียนก็จ่ายให้

ส่วนผู้มีรายได้มากจะมีโรงเรียนเอกชนที่ดี ๆ คู่คิกันไป ไหส่งบุตรหลานไปเรียนได้เสมอ

3. หลักสูตรในโรงเรียนโดยเฉพาะในสหรัฐอเมริกา มีหลักสูตรที่แปลกกว่าประเทศไทยหลายอย่าง เช่น

นักเรียนชั้นประถมศึกษาจะเริ่มมีวิชาการรู้จักและยกย่องตัวเอง (Self Esteem) และหลักสูตรการเคารพคนอื่น

เป็นหลักสูตรปลูกฝังประชาธิปไตย บ้างก็ใช้ชื่อว่า Respect of Individuals เป็นต้น เด็กจึงรู้จักเขาคิว เขาแถว

กล่าวคำสวัสดิ์ ขอโทษ ขอขอบคุณ มาตั้งแต่เด็ก ๆ

4. วิธีการสอนของเขา จะเน้นการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ทุกเนื้อหา ทุกบริบท จะไม่เน้นการจำ

และบูรณาการวิชาที่เหมือนกันเขาด้วยกัน และทุกขั้นตอนการสอนจะเน้นการรักษาสุขภาพ การควบคุมอารมณ์

และคุณธรรมศีลธรรมรวมด้วย จะไม่มีวิชาที่แยกออกมาต่างหาก วิชาประวัติศาสตร์จะเรียนตั้งแต่เด็ก ๆ

คำว่าการสอนเชิงคิดวิเคราะห์ คือ ให้นักเรียนหัดแยกแยะ (Analyze) วาอะไรถูกอะไรผิด อะไรควร

อะไรไม่ควร และสังเคราะห์ คือ สร้างสรรค์ความความถนัด (Synthesyze) และนำสิ่งที่เรียนไปใช้เสมอนอกห้องเรียน

(Apply) นี้เองที่ทำให้คนของเขารู้จักเถียงกันด้วยเหตุผล กลายเป็นสังคมอุดมปัญญา

ประเทศที่เป็นต้นแบบของสังคมอุดมปัญญาในเอเชียก็มีประเทศญี่ปุ่น มาเลเซีย สิงคโปร์

ในยุโรปมีหลายประเทศ จะหยิบยกมาอธิบายรายละเอียดต่อไป

แต่สิ่งที่เป็นเอกลักษณ์ที่สังเกตเห็นได้ง่ายคือการเมืองของประเทศเหล่านี้สงบนิ่ง เพราะคนมีการศึกษาที่ถูกต้องเศรษฐกิจดี

มุ่งสร้างคนใหม่อาชีพ และเป็นคนดีของสังคม เขาทำได้อย่างไร ? จะพาไปเจาะลึกหลาย ๆ มุม

สำหรับประเทศไทย มีอะไรที่ตี ๆ มากมายจนประเทศอื่น ๆ อิจฉา แต่เหมือนคนซื้ออุปกรณ์สร้างบ้านที่ดี ๆ

มากองไว้ แต่ขาดวิศวกรออกแบบ วางแผนสร้างบ้านให้พร้อมรับสวยงาม ขณะนี้เราต้องการวิศวกรวางแผนพัฒนาคน

(Human Resources Engineer) เมื่อนั้นเราจึงจะได้เห็นการเมืองที่มีคุณภาพให้กับประเทศ